

COSTA BRAVA - DEL 12 DE JULIOL AL 26 D'AGOST DE 2003

XXIII FESTIVAL
INTERNACIONAL DE
músiques
DE TORROELLA
DE MONTGRÍ

Membre de l'Associació
Europea de Festivals

ORGANITZA

Juventuts
Musicals de
Torroella
de Montgrí

PATROCINADOR PRINCIPAL

FUNDACIÓ CAIXA CATALUNYA

EXPOSICIÓ A LA PEDRERA KANDINSKY

LA DISSOLUCIÓ DE LA FORMA. 1900 - 1920

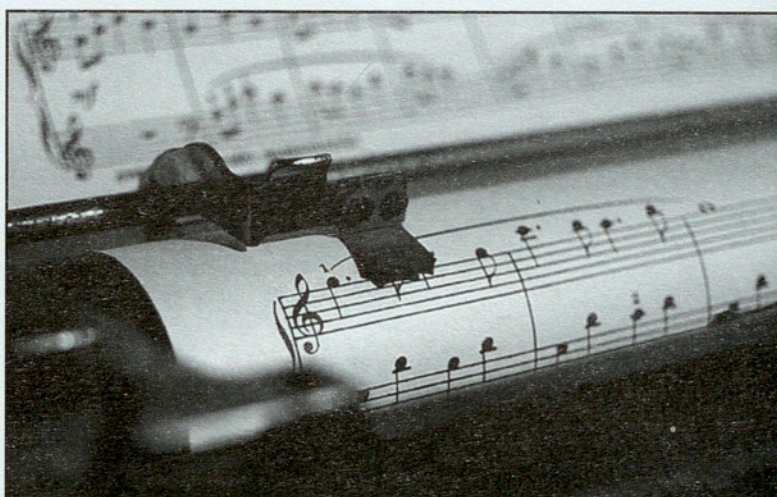

DEL 3 DE JUNY AL 24 DE SETEMBRE DE 2003.
LA PEDRERA. PASSEIG DE GRÀCIA, 92. BARCELONA.

**El XXIII Festival de Músiques
de Torroella de Montgrí té la
col.laboració i el patrocini de
Fundació Caixa Catalunya.**

COSTA BRAVA - DEL 12 DE JULIOL AL 26 D'AGOST DE 2003

XXIII FESTIVAL
INTERNACIONAL DE
músiques
DE TORROELLA
DE MONTGRÍ

DIMARTS 26 D'AGOST / 22.30 H / ESGLÉSIA

CONCERT

SUITES DE BACH

UN ROMÀNTIC AUTÈNTIC

Per a Mischa Maisky, com per molts altres violoncel·listes, les sis Suites per a violoncel sol de Johann Sebastian Bach constitueixen els fonaments bàsics del repertori per a violoncel. Però, ¿Per què va decidir enregistrar-les una segona vegada, quan Deutsche Grammophon ja tenia en catàleg un famós enregistrament seu? Per entendre-ho hem d'examinar en primer lloc les pròpies Suites.

Van veure la llum durant el temps que Bach va passar a la cort de Cöthen- a Maisky li agrada datar-les el 1720, un any probable- i van ser concebudes segurament per a Christian Ferdinand Abel, un multi instrumentista que tocava el violí, el violoncel i la viola da gamba. Han arribat fins a nosaltres en un bell manuscrit (amb una cal·ligrafia molt similar a la de Bach, una coincidència que va confondre inicialment als estudiosos) preparat per Anna Magdalena Bach, la segona esposa del compositor. Uns altres dos manuscrits, copiats per alumnes de Bach, i que presenten en ambdós casos lleugeres variants, van sorgir a la llum fa uns 40 anys gràcies a les investigacions del violoncel·lista Dimitry Markevitch.

El ressorgiment de la música de Bach iniciada per Fèlix Mendelssohn no incloïa aquestes Suites, encara que els violoncel·listes apreciaven el seu valor i en el curs del segle XIX van aparèixer al voltant d'una dotzena d'edicions. Fou el violoncel·lista català Pau Casals qui les va popularitzar al segle XX després de trobar una còpia de l'edició de Grützmacher en una botiga de música de segona mà a Barcelona el 1890.

Actualment no existeix gairebé cap violoncel·lista il·lustre que no hagi publicat la seva pròpia edició i diferents bandes sonores de pel·lícules s'han valgut de la música. No obstant, seguim sense saber-ne coses bàsiques. ¿Va ser part de la col·lecció, com afirmen Markevitch i Janos Starker han plantejat i com suggereix la versió per a llaüt de la *Cinquena Suite* del propi Bach, composta per altres instruments i transcrita més tard per a violoncel? ¿Quin instrument tenia Bach en ment per a la Sisena Suite, per a la que va especificar cinc cordes, afegint una de prima afinada en Mi a les quatre habituals? ¿Una *viola pomposa*, col·locada sobre el braç en lloc de sota la barbata? ¿Una *viola da spalla*, un diminut violoncel que es portava amb una corretja sobre l'espatlla? O simplement un violoncel piccolo amb cinc cordes?

Aquesta música gràcil, perfectament proporcionada, sobreviu a totes les teories i les interpretacions. Cadascuna de les Suites consta d'un Preludi i cinc danses, amb una Sarabande lenta com a centre espiritual i una desenfadada Giga amb el seu finale. Els preludis permeten una llibertat considerable en la interpretació, des del romanticisme de Casals - que arribava a un clímax colossal i a un alliberament de la tensió en el Preludi de la *Segona Suite* - a la fredor d'Starker; el de la *Cinquena Suite* està escrit en la forma d'una obertura francesa. Les Allemandes presenten també una intel·ligent diversitat. Dues suites estan en tonalitats menors, dues tenen Bourrées com les seves quartes danses, dues compten amb la inclusió de dos minuets i altres tantes amb dues gavotes.

UN ROMÀNTIC AUTÈNTIC

A part de la Sisena, la suite més difícil tècnicament és probablement la quarta, perquè exigeix que la mà esquerra de l'interpret realitzi incòmodes extensions. Per a la Cinquena Suite la corda més aguda ha de baixar-se de La a Sol, una afinació en *scordatura* que era d'allò més habitual a l'època de Bach.

Sens dubte, Mischa Maisky afronta les Suites de Bach amb total seriositat: <Si pogués dir que la música és la meva religió, llavors aquestes sis suites a solo són la Bíblia>, afirma. <Aquesta música és com un horitzó: quan més t'hi apropes, més esquiva resulta. Però quan t'adones que es tracta d'un procés continu, la frustració desapareix>. Ha adorat les Suites des del 20 de juliol de 1959, quan el seu germà gran Valery- un estudiós i intèrpret de l'obra de Bach ple de recursos a la memòria del qual va dedicada l'enregistrament de Maiksy- li va regalar una còpia de l'edició de Musgysz de 1957 preparada per Alexander Stogorsky, que incloïa un facsimil del manuscrit d'Anna Magdalena Bach. <Treballa tan dur com puguis, tota la teva vida, per ser mereixedor d'aquesta música>, va escriure Valery Maisky a l'inici de la partícula. Més tard, Mstislav Rostropòvitx i Gregor Piatigorsky- germà d'Stogorsky, els professors de Maisky, el van ajudar a aprofundir en el coneixement de les Suites.

També va descobrir els llegendaris enregistraments de Casals dels anys trenta, que al principi va pensar que eren una "bogeria" però que li van anar agradant com més els escoltava. <Ara reconec que Casals em va influir decisivament>, diu, agraint que el destí li permetés conèixer el gran home i tocar per a ell a Israel, en el darrer any de la vida de Casals.

Però Maiksy és el primer en insistir que no ens hem d'apropar a la música de Bach únicament amb solemnitat. <En general, el meu sentiment principal en relació amb aquesta música és que hi ha una tendència tractar Bach com una espècie de sant, o a posar-lo en un marc i penjar-lo a la paret i posar a sota una etiqueta: Herr Professor. És clar que Bach va ser un dels més grans intel·lectuals de tots els temps, però crec que els grans compositors són molt més que això, i les persones del segle XVIII tenien els mateixos sentiments que qualsevol.

Bach va ser el més gran dels romàntics. Va tenir 20 fills al llarg de la seva vida. Estic segur de què li agradava el bon menjar, els bons vins i la bona cervesa. Estic d'acord amb Pau Casals, que deia que no hi ha cap emoció que no es trobi en aquesta música. Quan la gent m'acusa de tocar Bach romànticament m'ho prenc d'una forma afalagadora>. També comparteix l'amor de Bach per la numerologia. L'estudi de Maisky prop de la seva casa als afores de Brussel·les s'anomena Sarabande i la forja de ferro que el rodeja incorpora totes les notes de la Sarabande de la Suite en do menor, formosament realitzades per un artesà local. I encara més, l'estudi es troba al número 172 d'aquest carrer, les Suites van ser escrites cap el 1720 i Maisky les interpreta amb un violoncel construït el 1720 per el luthier venecià Domenico Montagnana. (...)

Tully Potter

* Extret de les notes introductòries de l'enregistrament de Mischa Maisky de les Sis Suites per a violoncel de J.S. Bach (Deutsche Grammophon 463 314-2)

DIMARTS 26 D'AGOST / 22.30 H / ESGLÉSIA

PROGRAMA

Johann Sebastian Bach
(1685-1750)

Mischa Maisky, violoncel

Suite núm.1 en Sol Major
BWV 1007

- *Prélude*
- *Allemande*
- *Courante*
- *Sarabande*
- *Menuet I*
- *Menuet II*
- *Gigue*

Suite núm. 4 en Mi bemoll Major
BWV 1010

- *Prélude*
- *Allemande*
- *Courante*
- *Sarabande*
- *Bourrée I*
- *Bourrée II*
- *Gigue*

Suite núm. 5 en do menor
BWV 1011

- *Prélude*
- *Allemande*
- *Courante*
- *Sarabande*
- *Gavotte I*
- *Gavotte II*
- *Gigue*

Mischa Maisky Violoncel

Mischa Maisky és l'únic violoncel·lista en el món que ha estudiat amb Mstislav Rostropovich i amb Gregor Piatigorsky. Rostropovich l'ha definit com un dels talents més extraordinaris de la nova generació de violoncel·listes combinant en el seu art poesia i delicadesa exquisita junt amb temperament i tècnica brillant. Artista en exclusiva de Deutsche Grammophon, ha estat el primer músic en enregistrar la integral de les obres per a violoncel de Bach per aquest distingit segell discogràfic.

Nascut i educat a Rússia, després de la seva repatriació a Israel, Mischa Maisky ha estat rebut amb gran entusiasme en els més importants centres musicals de tot el món entre els que poden citar Londres, París, Berlin, Viena, Nova York i Tokio. Els seus discs han estat rebuts també amb entusiasme generalitzat per la crítica mundial i han estat premiats en tres ocasions amb el *Record Academy Prize de Tokio*, i amb el reconegudíssim *Grand Prix du Disque* de París.

Músic d'indubtable projecció internacional, ha col·laborat amb Martha Argerich, Radu Lupu, Gidon Kremer, Yuri Bashmet, Maxim Vengerov, Leonard Bernstein, Zubin Mehta, Vladimir Ashkenazy, Daniel Barenboim i Giuseppe Sinopoli entre molts altres.

A més de les suites per a violoncel de Bach, Mischa Maisky ha enregirat junt amb Martha Argerich sonates de Bach, Schubert, Frank, Debussy a més de les variacions i la integral de les sonates per a violoncel de Beethoven, disc que fou premiat amb el *Diapason d'Or* i va rebre una nominació als *Grammy*.

Sota la direcció de Leonrad Bernstein, Mischa Maisky ha grabat junt amb Gidon Kremer el *Doble Concert* de Brahms, així com el *Concert per a violoncel* de Schumann amb la Filharmònica de Viena i el *Concert de Dvorák i Shelomo* de Bloch amb la Israel Philharmonic.

La seva discografia també inclou el *Concert* d'Elgar i les *Variacions Roco* de Txaikovsky amb la Philharmonia Orchestra i Sinopoli, enregistrament que ha rebut el prestigiós *Academy Award* en Tokio. Els seus Cd's *Méditation*, *Adagio* i *Cellissimo* recopilatori de miniatures han assolit gran èxit com best sellers.

Mischa Maisky va realitzar l'any 2000 una gira mundial dedicada a Bach expressant així la seva profunda admiració per aquest compositor.

Ho organitza

Joventuts
Musicals de
Torroella
de Montgrí

SECRETARIA:

Apartat de Correus núm. 70
E-17257 Torroella de Montgrí
Tel. 00 34 972 76 10 98
Tel. 00 34 972 76 06 05
Fax. 00 34 972 76 06 48
e-mail: info@joventutsmusicals.com
www.festivaldetorroella.org

Hi col·laboren

EL PAIS

CATALUNYA
MÚSICA

Germans Radresa
SA

PARRÒQUIA DE SANT GENÍS

Ho patrocinen

gasNatural sdg

CATALUNYA TURISME

Generalitat
de Catalunya

AJUNTAMENT DE
TORROELLA DE MONTGRÍ

Diputació
de Girona

MINISTERIO
DE EDUCACIÓN,
CULTURA
Y DEPORTE

INSTITUTO NACIONAL
DE VALORES
EDUCATIVOS
Y DE LA MÚSICA

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Amb la col·laboració i el patrocini de

FUNDACIÓ CAIXA CATALUNYA

